

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1997

Asia: Irtisanomista koskeva oikaisuvaatimus

Virasto: Tielaitoksen Savo-Karjalan tiepiiri

Päätös, johon haetaan oikaisua:

Tielaitoksen Savo-Karjalan tiepiirin 9.9.1996 tekemä päätös, jolla A:n virkasuhde on irtisanottu.

Oikaisuvaatimus:

A on pyytänyt päätöksen kumoamista ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista 6 411,00 markalla.

Asian käsittely:

Tielaitoksen Savo-Karjalan tiepiiri on antanut asiassa vastineen ja A vastaselityksensä. Lisäksi virkamieslautakunnassa on järjestetty asiassa suullinen käsittely 12.2.1997.

Virkamieslautakunnan ratkaisu:

Perustelut:

A on päätöksellä 9.9.1996 irtisanottu, koska hänen on katsottu törkeästi rikkoneen ja laiminlyöneen virkavelvollisuuksiaan.

Valtion virkamieslain (750/94) 14 § velvoittaa virkamiehen suorittamaan tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjoh-to- ja valvontamääräyksiä sekä käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Käyttäytymisvelvollisuuden on katsottu ulottuvan myös vapaa-ajalle muun muassa silloin, kun virkamies on asemassa, johon voi liittyä merkittävää julkisen vallan käyttöä. Saman lain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta

syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Hallituksen esityksen perustelujen (1993 vp-HE 291 s.37) mukaan on irtisanomisperusteen olemassaoloa arvioitaessa otettava huomioon valtion palveluksessa olevien virkamiesten toisistaan poikkeaviin tehtäviin kohdistuvat erilaiset vaatimukset.

Selvitys tapahtumista ja näytön arviointia

Irtisanominen on perustunut tapahtumiin 18. - 19.6.1996, verenpainemittarin ja siivoustarvikkeiden häviämiseen sekä A:n oikeuteen antaa tiepiirin henkilökuntaan kuuluville lähetteitä suoraan erikoislääkärille.

1) Virkamatka 18.6.1996 on perustunut esimiehen antamaan matkustusmääräykseen. Työterveyshoitaja C:n 6.8.1996 kirjallisen todistuksen mukaan A oli peruuttanut käynnin etukäteen C:n muistamatta peruuttamisen ajankohtaa.

Mainitun virkamatkan aikana oli ollut tarkoitus käydä myös Ilomantsin tiepiirissä. Toimistos sihteeri D:n 5.8.1996 kirjallisen todistuksen mukaan A oli tulopäivän aamuna ennen kello 9 peruuttanut tapaamisen tuolta päivältä.

A:n annettua puheenaolevasta matkasta ristiriitaisia selvityksiä on työnantaja tulkinut tilanteen luvattomaksi poissaoloksi työpaikalta. A on puolestaan kertonut saaneensa matkan aikana sairauskohtauksen, jonka vuoksi hän oli ilmoittanut peruutuksista ja keskeyttänyt virkamatkan.

C:n ja D:n todistusten perusteella virkamieslautakunta pitää uskottavana, että peruutukset ovat tapahtuneet tapahtumapäivän aamuna. Tämä ei tue olettamusta, ettei A olisi lainkaan lähtenyt matkalle. Matkan keskeyttämisen osalta virkamieslautakunta viittaa lääkärinlausuntoon 2.4.1996 (E), jossa on maininta A:n potemasta huimauksesta. Tämän ja A:n terveydentilasta esitettyjen muiden selvitysten perusteella virkamieslautakunta pitää uskottavana hänen kertomustaan mainitun virkamatkan keskeyttämisestä.

2) Virkamatka 19.6.1996 lisälmeen on niinkään perustunut A:lle annettuun matkamääräykseen. A on peruuttanut mainitun matkansa mutta antanut työnantajan käsityksen mukaan matkan syistä ja peruuntumisesta ristiriitaisia ja vaihtelevia selvityksiä.

Asiassa on kiistatonta, että matka on etukäteen peruutettu. Näyttöä ei ole esitetty siitä, että A:n kertomuksista ilmenevä tapahtumainkulku ei olisi totuudenmukainen.

3) Kiistanalaisten siivoustarvikkeiden osalta A on kertonut antaneensa nämä mikrokuituliinat kokeiltaviksi eri työpaikoilla. Menettely on ollut A:lle kuuluneen kouluttamisveloitteen mukainen eikä kertomuksen totuudenvastaisuudesta ole näyttöä.

4) Vuonna 1996 ostetun verenpainemittarin osalta irtisanominen perustuu olettamukseen, että se on A:n yksityiskäytössä. A on kiistänyt väitteen ja kertonut jättäneensä työvälineet työpaikalleen.

5) A on vastoin hänen tiedossaan olevaa ohjeistusta kirjoittanut tiepiirin henkilökuntaan kuuluville lähetteitä erikoislääkäreille ilman työterveyslääkärin lähetettä. Virkamieslautakunnalle näyttönä esitetyn valokopion mukaan hän on allekirjoittanut lähetteen omalla nimellään työterveyshoitajana. Kurinpitotoimiin ryhtymistä varten A:lta on 4.7.1996 pyydetty asiasta selvitystä.

Tehtävien laiminlyönneistä A:lle on 29.5.1992 annettu kirjallinen huomautus.

Oikeudellista arviointia

Virkasuhteen irtisanomisperusteiden painavuutta arvioitaessa tulee hallituksen esityksen perustelujen mukaan ottaa huomioon virkamiesten toisistaan poikkeaviin tehtäviin kohdistuvat erilaiset vaatimukset. Tämä lisää terveydenhoitohenkilökuntaan kuuluvien osalta virkatehtävien itsenäistä luonnetta jo potilasluottamuksellisuuden vuoksi. Muun muassa virkamatkojen tosiasiallinen tarve samoin kuin niiden peruuttaminen jää pääosin asianomaisen virkamiehen harkintakyvyn varaan huolimatta siitä, että hän ei voi antaa itselleen matkustusmääräystä tai sitä peruuttaa.

Virkamieslautakunnalla ei ole selvitystä, joka osoittaisi A:n antamat tiedot virkamatkan 18.6.1996 keskeyttämisestä ja matkan 19.6.1996 peruuttamisesta, siivoustarvikkeista tai verenpainemittarin hallussapidosta epäluotettaviksi. Vaatimus erityisen painavasta syystä merkitsee, että virkasuhteen irtisanomista ei voida perustaa olettamukselle virkavelvollisuuksien laiminlyönnistä.

Esittämällä ainakin osittain virheellisen matkalaskun virkamatkan 18.6.1996 osalta sekä kirjoittamalla lähetteitä suoraan erikoislääkäreille A on rikkonut häntä velvoittavia ohjeita ja määräyksiä. Läheteiden osalta kysymys ei toisaalta ole ollut tietoisesta harhauttamisesta, koska A on merkinnyt lähetteeseen oman nimensä ja virka-asemansa. Ei ole myöskään osoitettu aiheutuneen vahinkoa, joka puheenaolevasta menettelystä olisi seurannut. Kun A:lta lisäksi on pyydetty asiasta selvitystä mahdollisia kurinpitotoimia eikä virkasuhteen irtisanomista varten, virkamieslautakunta toteaa, ettei A:n menettely riitä hänen virkasuhteensa irtisanomiseen.

Kerrotun perusteella ja ottaen huomioon A:n terveydentilasta esitetyt selvitykset virkamieslautakunta toteaa, ettei A:n virkasuhteen irtisanomiselle esitetyt perusteet täytä vaatimusta erityisen painavasta syystä.

Päätös:

Vaatus oikoudenkäyntikulujen korvaamisesta hylätään lakiin perustumatomana.

Oikaisuvaatimus hyväksytään.

Todistelukustannuksina määrätään B:lle maksettavaksi

päivärahaa	148 markkaa,
ansionmenetyksestä	200 markkaa,
matkakustannusten korvausta	1 601 markkaa

eli yhteensä 1 949 markkaa, joka jää valtion vahingoksi. Sen lisäksi määrätään A suorittamaan B:lle tämän esittämän ja A:n hyväksymän laskun perusteella todistelukustannuksina 2 462 markkaa.

Todistelukustannukset ovat yhteensä 4 411 markkaa

Sovelletut lainkohdat:

Valtion virkamieslain 14 §, 25 §:n 2 momentti, 53 § ja 54 §.

Muutoksenhaku:

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Kallio, jäsenet Kairinen, Kulla, A. Nieminen, Salo ja Sipiläinen sekä varajäsenet Vehkamäki, Vainio ja Kauppala.